

Kan

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkisto

Kyselytunti 25.3.2021

Kela

ta

Asialista

1. Tietojärjestelmätoimittajien kysymykset
2. Kansallisten toimijoiden kysymykset
3. Ajankohtaista määrittelyistä
 - Asian- ja asiakkuudenhallinnan muuttuvat määrittelyt (THL ja Kela)
 - Yksityisten toimijoiden liittymismallin ilmoittamisen ja toteutuksen käyttöönoton takaraja (Katja Korhonen, Kela)
 - Ammattihenkilön toisteisuuden muutos sosiaalihuollon metatietomallista (Katja Korhonen, Kela)
4. Yhteistestauksen tilanne (Kirsi Bomberg, Kela)
5. Käyttöönoton terveiset (Jaana Nissilä, Kela)
6. Julkaisut ja versiot eri ympäristöissä
7. Sosiaalihuollon Kanta-palvelujen vaiheittainen kehittäminen jatkuu
8. Muut asiat
 - Vuoden 2021 kyselytuntien aikataulu

Ajankohtaista määrittelyistä:

1. Asian- ja asiakkuudenhallinnan muuttuvat määrittelyt
2. Yksityisten toimijoiden liittymismallin ilmoittamisen ja toteutuksen käyttöönoton takaraja
3. Ammattihenkilön toisteisuuden muutos sosiaalihuollon metatietomallista

Yksityisten toimijoiden liittymismallin ilmoittamisen ja käyttöönoton takaraja

Yhteisliittymismallin periaatteet ja aikataulu

- Yhteisliittymismalli on tarkoitettu yksityisille sosiaalihuollon palvelunantajille
- Yhteisliittymisessä yksi palvelunantaja (pääliittyjä) tekee Kanta-palveluiden kanssa sitoumuksen Kanta-palvelujen asiakkuudesta
- Pääliittyjä on rekisterinpitäjä omassa toiminnassaan syntyville asiakirjoille ja vuokralaiset ovat rekisterinpitäjiä kukin omassa toiminnassaan syntyville asiakirjoille
 - Yhteisliittyminen ei anna pääliittyjälle oikeutta käyttää vuokralaisten rekistereitä eikä vuokralaisille oikeutta käyttää pääliittyjän rekisteriä
- Aikataulu
 - Asennetaan AT-ympäristöön julkaisussa 2.6
 - Asennetaan tuotantoympäristöön Q3/2021

Yhteisliittymismallin vaikutukset arkistosanomaan

- Yksityisten toimijoiden yhteisliittymismalli vaikuttaa myös itsenäisesti asiakastiedon arkistoon liittyneiden tai liittyvien yksityisten organisaatioiden (ns. suoraliittyjä) arkistosanomiin
- Kaikkien yksityisten organisaatioiden on ilmoitettava käytetty liittymismalli asiakastiedon arkistoon lähetettävissä sanomissa
 - Käytetty liittymismalli ilmoitetaan luokituksella [Kanta-palvelut – Yksityisten toimijoiden liittymismallit](#)
- Kaikkien yksityisten organisaatioiden on ilmoitettava arkistosanomassa käytetty liittymismalli viimeistään 1.6.2022
- Lisätietoa: [Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston Medical Records-sanomat, versio 3.4_RC1](#)

Ammattihenkilön toisteisuuden muutos sosiaalihuollon metatietomallissa

Asiakirjan tallentaneen ammattihenkilön tiedot sosiaalihuollon metatietomallissa

- Kyselytunnilla 28.1.2021 esiteltiin muutosehdotus Asiakirjan tallentaneen ammattihenkilön tiedot -osio muutetaan ei-toisteiseksi
 - Asiakasasiakirjan sisältöön ja metatietoihin ei tarvitse tuottaa samoja tietoja kahdesti
 - Selkeyttää asiakasasiakirjan sisällön laatija-tiedon ja metatietojen tallentaja-tiedon käyttötarkoitusta
- Muutosehdotukseen pyydettiin palautetta 19.2.2021 mennessä
 - Muutosehdotukseen antoi palautetta kolme järjestelmätoimittajaa
 - Palautteen mukaan muutos aiheuttaa tietojärjestelmämuutoksia, jotka ovat kuitenkin pieniä ja teknisesti kevyitä toteuttaa

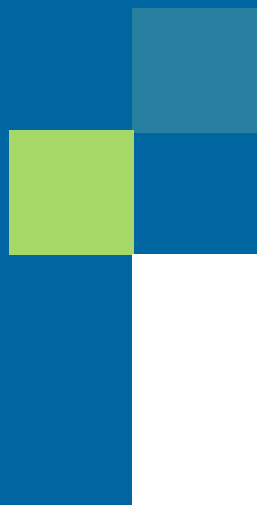
Päätös

- Sosiaalihuollon metatietomallissa Asiakirjan tallentaneen ammattihenkilön tiedot -osio muutetaan ei-toisteiseksi
- Muutos on otettava käyttöön tietojärjestelmissä 1.1.2022 mennessä
- Muutos ei edellytä uutta yhteistestausta vaan sen testata omatoimisesti Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston Asiakastestaus-ympäristössä

Aikataulut

- Päivitetty metatietomalli julkaistaan 30.3.2021.
- Muutos viedään Asiakastestaus-ympäristöön alustavan aikataulun mukaan 06/2021 julkaisussa
- Tuotantoympäristöön viennin aikataulua ei ole vielä päätetty ja se tarkennetaan myöhemmin

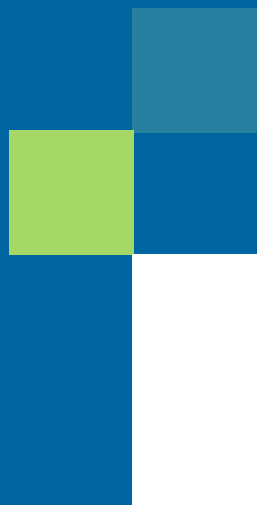
Yhteistestauksen tilannekatsaus

Yhteistestaus

- Käynnissä yhteistestausjakso 1 - 6/2021
- Seuraavan jakson 7/2021 - 12/2021 ilmoittautuminen 6/2021
- Ensi vuonna 2022 ei enää yhteistestausjaksoja, yhteistestaukseen ilmoittaudutaan 2 kk ennen yhteistestauksen alkua.
- Sosiaalihuollon arkiston ensimmäiset ristiintestaukset rekisterinkäyttöoikeuteen liittyen on tehty onnistuneesti

Käyttöönoton terveiset

Käyttöönoton toteuttaneita organisaatiota 72

Julkiset 63/ 107*

Yksityiset 9/ 3665*

Järjestelmiä 6

*Tieto julkisten organisaatioiden kokonaismäärästä on SOTE-organisaatiorekisteristä 1/20 ja yksityisten Valverirekisteristä 11/19.

Arkistoon tallennettu (02/21)

yli 10,1 milj. asiakirjaa
yli 416 000 asiakkaasta

Käyttöönottoon ilmoittautuneita organisaatiota 70

Julkiset 39 +2
käytönlaajentajaa
Yksityiset 29

Käyttöönottojen painopisteet vuodelle 2021 sosiaalihuollossa

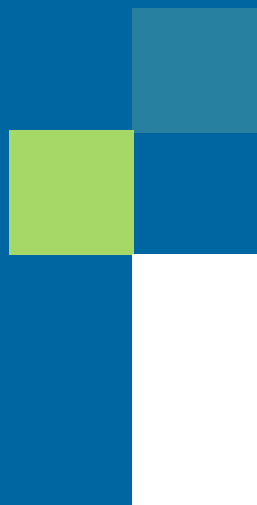
- Tavoitteena on edistää valmiina olevien toiminnallisuuksien ja uusien tietosisältöjen käyttöönottoa
- 1. Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston uudet käyttöönotot
- 2. Asiakastiedon arkiston 2. vaiheen perustoiminnallisuudet (sis. alaikäisen puolesta-asioinnin)
- 3. Rekisterinkäyttöoikeus

Mitä on tulossa käyttöönottojen saralla?

- Olemme käynnistämässä sote-ammattilaisille omaa käyttöönottoihin suuntautuvaa foorumia
- Yhteisliittymismallin käyttöönoton ohjeita päivitetään kevään 2021 aikana, kesän alkuun mennessä
- Jaksolle 3/2021 (aalto 10) on ilmoittautunut 24 organisaatiota
 - Ensimmäinen toimintatapakoulutus järjestetään 4.5.2021 klo 12-15.15
 - Toinen toimintatapakoulutus järjestetään 18.5.2021 klo 9-12.15
 - Ilmoittautuminen toimintatapakoulutuksiin avataan pian
- Ennen kesää tullaan julkaisemaan koulutustallenne arkistonhoitajan käyttöliittymästä
- Lisätietoa [kanta.fi- sivuilla](https://kanta.fi)

Määrittelyjulkaisut:

Tieto- ja palvelutuotannon toiminnalliset määrittelyt
Tietojärjestelmä-määrittelyt
Muut määrittelyt

Määrittelyjulkaisut, suunnitelma 2021

Maaliskuu – 30.3.2021	Kesäkuu	Syyskuu	Joulukuu
- Asiakirjarakenteita kuulemiskierroksen aikataulun mukaisesti - Kanta-palvelujen käsikirja sosiaalihuollon toimijoille, sisältöpäivityksiä ja tarkennuksia - Muita määrittelypäivityksiä, ks. seuraava dia	Asiakirjarakenteita kuulemiskierroksen aikataulun mukaisesti	- Asiakirjarakenteita kuulemiskierroksen aikataulun mukaisesti - Kanta-palvelujen käsikirja sosiaalihuollon toimijoille, sisältöpäivityksiä ja tarkennuksia - Hallintamalli sosiaalihuollon asiakastietomäärittelyille ja palvelutuotannon toiminnallisten määrittelyille, päivitys (asiakirjarakenteiden muutostenhallinta)	Asiakirjarakenteita kuulemiskierroksen aikataulun mukaisesti – asiakirjarakenteiden kuuleminen päättyy
Muuta huomioitavaa: Asiakkuudenhallinnan jatkokehittäminen	Muuta huomioitavaa: - Asiakkuudenhallinnan jatkokehittäminen - Asiakkaan sähköinen allekirjoitus	Muuta huomioitavaa: - THL:n määräys asiakirjarakenteista - Asiakkaan sähköinen allekirjoitus - Uuden asiakastietolain eteneminen	Muuta huomioitavaa: Uuden asiakastietolain eteneminen

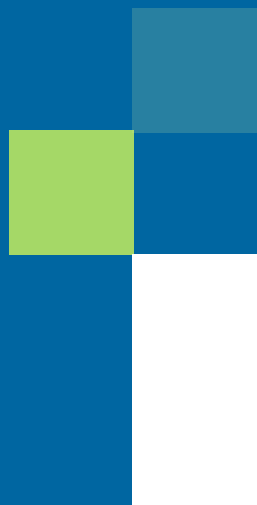
Asiakirjarakenteiden julkaisut ja kuulemiset

- Maalis-huhtikuun vaihteessa julkaistaan seuraavat asiakirjarakenteet:
 - Päihdehuollon asiakirjarakenteet testissä-tilassa
 - Vammaispalvelujen asiakirjarakenteet testissä-tilassa
 - Perheoikeudellisten palvelujen asiakirjarakenteet luonnos-tilassa (pl. vanhemmuusasiakirjat)
 - Asia- ja asiakkuusasiakirja luonnos-tilassa
- Kuulemiset:
 - Perheoikeudellisten palvelujen asiakirjarakenteet: 7.4.2021 – 19.5.2021 sisällöllinen kuuleminen
 - Päihdehuollon ja vammaispalvelujen asiakirjarakenteet: 9.4.2021 – 23.5.2021 tekninen kuuleminen
 - Perheoikeudellisten palvelujen asiakirjarakenteiden tekninen kuuleminen syyskuussa (kuultavana myös päivitetty ATJ-vaatimukset)

Määrittelyjulkaisut maaliskuu 2021

- Julkaisupäivä 30.3.2021
- Sisältö - määrittelyt, tarkennuksia ja korjauksia – ei uutta tai muuttuvaa määrittelyä
 - Kanta-palvelujen käsikirja sosiaalihuollon toimijoille (mm. tarkennus tilapäisen yksilöintitunnuksen käsittelyyn ja rekisterinkäyttöoikeus yhteisen asian käsittelyssä)
 - ATJ-vaatimukset (vaatimus ylätunnisteen käyttämisestä, rakenteisten asiakirjojen käsittelyn vaatimusten uudelleenluokittelu, näyttömuodon vaatimukset tarkentuu)
 - Tiedonhallinnan tukiprosessien päivityksiä (korjaus asiakirjan siirtäminen toiseen asiaan)
 - Metatietomalli v. 4.0_RC1 (asiakirjan tallentaneen ammattihenkilön tiedot -osion toisteisuusmuutos, palvelutehtävän toisteisuuden tarkentaminen asialla)
 - Tekninen ohje, Organisaatietiedot HL7-sanomissa ja asiakirjoissa, rekisterinkäyttöoikeus ja yhteisliittymismalli (huomioidaan tilanne, jossa yhteisliittymisen kautta liittynyt toimija käyttää rekisterinkäyttöoikeutta)

Asiakastiedon arkiston julkaisut ja versiot eri ympäristöissä

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston 2. vaihe → tuotannossa käyttöönotettavissa

- Ammattilaisen sähköinen allekirjoitus
- Yhteinen asia (esim. perhe asiakkaana)
- Turvakiellon alaisten tietojen käsittely
- Tilapäisen yksilöintitunnisteen käsittely
- Asiakastiedon koosteen rikastetumpi versio
- Asiakaskertomusmerkinnät (rakenteinen)
- Asia- ja asiakkuusasiakirjan uudet versiot
- ”2. vaiheen tai myöhemmän vaiheen asiakirjan” –metatietomallin käyttö
- Hyväksytään asiakasasiakirjojen tallennusmuoto (JSON/ XHTML)
- Rekisterinkäyttöoikeus eli toisen rekisteriin tallentaminen ja hakeminen

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston julkaisuaikataulu 2021

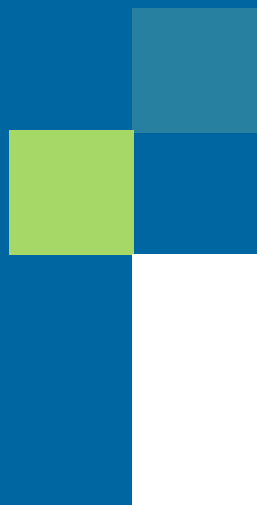
Julkaisut	Maaliskuu	Kesäkuu	Syyskuu	Joulukuu
AT	Julkaisu 2.6: - Tuki yhteisliittymismallille - Tuki uusille metatiedoille (metatietomalli 3.6_RC2) - Rekisterinkäyttöoikeudella haku omasta ja rekisterinkäyttöoikeus rekisteristä (uusi hakuominaisuus) - Tuettuna Sosmetassa julkaistut asiakirjarakenteet (valmis, testissä –tilassa olevat)	Julkaisu 2.7 - Tuettuna Sosmetassa julkaistut asiakirjarakenteet (valmis, testissä –tilassa olevat) - Metatietomuutos: Ammattilaisen tiedot ei-toisteiseksi (metatietomalli 4.0_RC1)	- Tuettuna Sosmetassa julkaistut asiakirjarakenteet (valmis, testissä –tilassa olevat)asiakirjarakenteet - Validoinnin kehittäminen: rakenteisten asiakirjojen käsittely (luokitusten/koodistojen tarkistus)	<> - Tuettuna Sosmetassa julkaistut asiakirjarakenteet (valmis, testissä –tilassa olevat)Validoinnin kehittäminen: rakenteisten asiakirjojen käsittely (luokitusten/koodistojen tarkistus)
Tuotanto		Julkaisu 2.6		
Huomioitavaa	- Mahdollistavaa toiminnallisuutta, ei muutoksia rajapintaan - Metatietomuutosten takaraja 1.1.2022 (metatietomalli 3.6_RC2)	Metatietomuutosten takaraja 1.1.2022 (metatietomalli 4.0_RC1)		

 Päivitty

Julkaisut eri ympäristöissä– sovellusversiot (Kela)

YmpäristöJul	Julkaisu	Pvm	Kuvaus
Asiakastesti (AT)	2.6	15.4.2021	1. ja 2. vaiheen toiminnallisuus Tuki Sosmetassa julkaistuille asiakirjarakenteille 2021-03-30 (valmis, testissä –tilassa olevat) Muutokset: • Tuki yhteisliittymismallille • Tuki uusille metatiedoille (metatietomalli 3.6_RC2) • Rekisterinkäyttöoikeudella haku omasta ja rekisterinkäyttöoikeus rekisteristä (uusi hakuominaisuus) Omakannan testiympäristö myös käytettävissä • Alaikäisen puolesta-asioinnin ominaisuudet puuttuu Omakannan testiympäristöstä
Tuotanto	2.5	14.1.2021	2. vaiheen tuotantoversio, Kattaa 2. vaiheen määrittelyn mukaiset toiminnot Tuettuna 1. vaiheen toiminnallisuus
Tuotannonkuva (TK)	2.5	22.1.2021	Testiympäristö, jossa käytettävissä arkiston tuotannon versio, käytettävissä tuotannon testaamiseen.

Sosiaalihuollon Kanta-palvelujen
vaiheittainen kehittäminen jatkuu

Vaiheittainen kehittäminen jatkuu

- Seuraavien vuosien kehittäminen riippuvainen asiakastietolain etenemisestä
 1. **Rakenteisuus asiakirjoissa ja rakenteinen tallentaminen**
 - Asiakirjarakenteiden valmistuminen vuoden 2021/2022
 - Rakenteisten asiakirjojen käsittely ja tallentaminen palvelutehtävittäin asiakastiedon arkistoon
 - THL:n määräys asiakirjarakenteista
 - Laadunvarmistuksen toiminnallisuuksien kehittäminen (asiakastietojen ja rakenteisten asiakirjojen validoinnin kehittäminen)
 2. Asiakastietojen luovuttaminen rekisterinpitäjältä toiselle sosiaalihuollossa
 - Asiakastietolain mukainen tietojen luovuttaminen (so-so),
 3. Asiakastietolain liittymisvelvoite
 - Riittävät kyvykkyydet (tietosisältöjen ja toimintojen laajuus), aikataulu
 4. Jatkokehittäminen asiakaspalautteen pohjalta, varmistetaan palvelun käytettävyys

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (HE 212/2020)

- HE 212/2020 eduskunnan käsittelyssä (valiokuntakäsittely)
 - Luo edellytykset Kanta-palvelujen laajalle käyttöönotolle sosiaalihuollossa asettamalla sosiaalihuollon *palvelunantajille velvoitteen liittyä* valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttäjäksi sekä mahdollistamalla *tietojen luovutuksen sosiaalihuollon asiakastiedon arkistosta*.
- Laissa sosiaalihuollolle säädetty siirtymäsäännöksiä – varataan riittävä toimeenpanoaika
- Asiakastietolain aikataulu ja sisältö kiinnittyy vasta eduskuntakäsittelyn jälkeen, toimeenpanon valmistelu riippuvainen lain käsittelyaikataulusta (THL ja Kela / Kanta-palvelut)

sosiaalihuollossa – päivitty

3. vaihe

2. vaihe

1. vaihe

Käyttöön otettavissa 2018 alkaen

Käyttöön otettavissa 2020 alkaen

- Tietokanta
- Asiakastietojärjestelmät
- Ar...
- Kä...

- Asiakastietojärjestelmissä
 - Ammattilaisen sähköinen allekirjoitus
 - Rakenteiset asiakaskertomusmerkinnät
 - Yhteinen asia (esim. perhe asiakkaana)
 - Asia- ja asiakkuusasiakirjan uudet versiot
 - II-vaiheen tai myöhemmän vaiheen asiakirja –metatietomallin käyttö
 - Asiakastiedon koosteen rikastetumpi versio
 - Turvakiellon alaisten tietojen käsittely
 - Tilapäisen yksilöintitunnisteen käsittely
 - Hyväksytään rakenteinen asiakasasiakirjojen tallennusmuoto (JSON/XHTML) ja rakenteisten asiakasasiakirjojen tallennusmahdollisuus valmistumisaikataulun mukaisesti
 - Rekisterinkäyttöoikeus eli toisen rekisteriin tallentaminen ja hakeminen (järjestäjä-tuottaja malli)

Käyttöön otettavissa 2022 alkaen

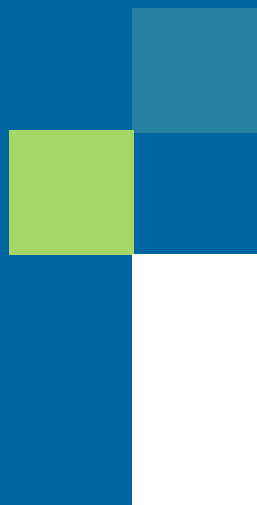
- Rakenteisuus asiakasasiakirjoissa, kattava rakenteinen tallentaminen ja asiakastiedon hyödyntäminen
 - Rakenteinen tallentaminen palvelutehtävistä: työikäisten, iäkkäiden, lapsiperheiden palvelut
- Asiakkaan sähköinen allekirjoitus
- *Tietojen luovuttaminen rekisterinpitäjältä toiselle sosiaalihuollossa (sos-sos)*
 - Informointi
 - Asiakkaan mahdollisuus kieltää tietojen luovutus
- *Omakannassa sosiaalihuollon asiakastiedon luovutuskieltojen hallinta*
- *Omakannassa asiakastietojen katselu, alaikäisen puolesta-asiointi*
- Valmistautuminen: Sosiaalihuollon rekisteritiedonkeruun uudistamisen 1. vaiheen tiedonkeruu alkaa 2023

Käyttöön otettavissa 2023- 2024

- Rakenteinen tallentaminen jatkuu uusilla palvelutehtävillä (lastensuojelu, vammaispalvelu)
- Sosiaalihuollon rekisteritiedonkeruun 1. vaihe, poiminta Kanta tiedoista alkaa 2023
- *Uuden asiakastietolain mukainen asiakastietojen luovuttaminen (so-so, so-te)*
- *Hyvinvointialueet palvelunjärjestäjänä (rekisterinpitäjä)*

Muut asiat

Kyselytuntien materiaali

- Kyselytunnin materiaali saatavilla [Kanta.fi](https://kanta.fi) sivulla
 - Kohdassa ”Järjestelmäkehittäjät / Arkkitehtuuri / Tietojärjestelmätoimittajien tuki” ja alasivu Kokousmateriaalit 2021

Kyselytunnit 2021

- Aikataulu päivitetään [Kanta.fi](https://kanta.fi) –sivuille

Kyselytunnit vuonna 2020	Ajankohta
Tietojärjestelmätoimittajien kyselytunti	to 28.1.2021 klo 13-15
Kysymykset toimitetaan	to 21.1.2021
Tietojärjestelmätoimittajien kyselytunti	to 25.3.2021 klo 13-15
Kysymykset toimitetaan	to 18.3.2021
Tietojärjestelmätoimittajien kyselytunti	to 27.5.2021 klo 13-15
Kysymykset toimitetaan	to 20.5.2021
Tietojärjestelmätoimittajien kyselytunti	to 23.9.2021 klo 13-15
Kysymykset toimitetaan	to 16.9.2021
Tietojärjestelmätoimittajien kyselytunti	to 9.12.2021 klo 13-15
Kysymykset toimitetaan	to 2.12.2021 mennessä

Lisätietoja ja yhteystiedot

kantakehitys@kanta.fi

- Määrittelyt, ohjelmistokehitys, ilmoittautuminen kyselytuntien jakelulistaan, kyselytunneille lähetettävät kysymykset

sotetiedonhallinta@thl.fi

- Tieto- ja toimintamäärityksiä koskevat kysymykset

yhteistestaus@kanta.fi

- Yhteistestaukseen ilmoittautuminen ja yhteistestaukseen liittyvät kysymykset

kanta@kanta.fi

- asiakastestipalveluun liittyminen, yleiset Kanta-palvelujen asiakkuutta ja palvelujen käyttöönottoa koskevat kysymykset

tekninentuki@kanta.fi

- tuotantohäiriöt

Kiitos!

Kela
kanta.fi @kantapalvelut